

**Forum Standaardisatie**

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	5. Lijst open standaarden		
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	02-12-2011	Versie	1.1
Betreft:	Stand van zaken Open standaarden		

Bijlagen:

- A. Indeling van standaarden
- B. 'Pas toe of leg uit'-lijst
- C. Brief IFC
- D. Memo KvK over StUF

Doel

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

- 1) Al dan niet in procedure nemen van de volgende standaarden:
 - DNSSEC - *beveiliging koppeling domeinnamen met ip-adressen*
 - PDF/A-2 - *nieuwe versie duurzaam PDF-formaat*
 - Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA) - *Nederlands XBRL-profiel t.b.v. bedrijfsrapportages*
 - VISI - *bouwprocesmanagement*
 - Semantisch model e-Factureren - *factuurelementen en betekenis*
- 2) Indeling van standaarden voor de lijsten *[bijlage A]*

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 3) Opname op 'pas toe of leg uit'-lijst door College Standaardisatie *[bijlage B]*
 - IFC - *bouwwerk-informatiemodellen*
 - STOSAG - *informatie-uitwisseling over afvalcontainers*
 - OWMS - *vindbaarheid overheidsinformatie*
- 4) Standaarden in expertgroepfase
- 5) Voortgang opvolging adoptieadviezen *[bijlage C]*
- 6) Memo KvK gebruik StUF voor Handelsregister *[bijlage D]*
- 7) 'Pas toe of leg uit' herbevestigd in bestuursafspraken Rijk, IPO, UvW en VNG

Toelichting

Datum
2 december 2011

Ter besluitvorming

Ad 1. Al dan niet in procedure nemen van de volgende standaarden

DNSSEC - *beveiliging koppeling domeinnamen met ip-adressen*

Voor websites van de overheid zijn veiligheid en betrouwbaarheid van groot belang. De relevantie van de standaard is daarom groot. Tegelijkertijd is er nog een duidelijk adoptievraagstuk: het gebruik van de standaard in de praktijk is beperkt, hoewel het draagvlak groot is. Stimuleren via 'pas toe of leg uit' lijkt daarmee een goede mogelijkheid.

Geadviseerd wordt dan ook de standaard hiervoor in procedure te nemen. Geadviseerd wordt om in de procedure in het bijzonder aandacht te besteden aan:

- De relatie met IPv6, opgenomen op de lijst voor 'pas toe of leg uit'.
- De relatie met onderliggende beveiligingsalgoritmes, o.a. SHA2, dat is opgenomen op de lijst met gangbare standaarden.
- De functionele relatie die er mogelijk is met DKIM (de standaarden kunnen in elkaars verlengde worden gebruikt).

PDF/A/2 - *nieuwe versie duurzaam PDF-formaat*

De standaard past binnen de scope van de lijst voor 'pas toe of leg uit'. Een toetsing lijkt voor zover nu bekeken kan worden kansrijk. Gezien de relatie met PDF/A1 is het echter wel de vraag of hiervoor opnieuw een expertgroep bijeen geroepen moet worden. Dit ook tegen de achtergrond van de waarschijnlijke publicatie van PDF/A3 in 2012.

Geadviseerd wordt daarom een beperkt expertadvies op te laten stellen en dit schriftelijk te consulteren bij de toenmalige expertgroep PDF/A1.

Daarnaast wordt geadviseerd:

- Om in de lopende toetsingsprocedure ODF aandacht te besteden aan de opname van JPEG2000 (het 'oude' JPEG is nu opgenomen met als toepassingsgebied 'Het gebruik van grafische afbeeldingen (met 'lossy' compressie) binnen ODF-documenten').
- In het expertadvies aandacht te besteden aan het feit dat PDF/A1 als indieningsvereiste is opgenomen in bepaalde wet- en regelgeving; dit in relatie tot de nieuwe standaard PDF/A2.
- Om aandacht te hebben voor overgangaspecten: Wordt deze jonge versie van de standaard al voldoende toegepast in software? Moet PDF/A1 van de lijst af na opname van PDF/A2?
- Om de experts ook te vragen naar de samenhang met andere documentformaten (PDF/A1, PDF1.7, ODF). Het moet voor de gebruiker duidelijk zijn wanneer welk documentformaat toegepast moet worden. De resultaten hiervan moeten worden verwerkt in een nieuwe versie van de handreiking 'open documentstandaarden'.

Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA) - Nederlands XBRL-profiel
t.b.v. bedrijfsrapportages

Datum
2 december 2011

Geadviseerd wordt:

- SBR/Logius te vragen een nadere toelichting voor te bereiden ten aanzien van de geconstateerde aandachtspunten en hierover uiterlijk 16 januari 2012 te rapporteren. Het betreft concreet:
 - De specificatie: thans is de standaard vastgelegd in een wiki. Expertgroepen vinden het doorgaans wenselijk dat er een formeel specificatiedocument is, o.a. vanuit het oogpunt van afdwingbaarheid en versiebeheer.
 - Het beheerproces: het beheerproces is beschreven, maar uit de intake komt nog onvoldoende duidelijk naar voren dat er een open beheerproces is, waarin ook partijen buiten de traditionele NT-community een bepalende stem kunnen hebben.
- Er van uitgaande dat de gevraagde toelichting tijdig wordt ontvangen en onduidelijkheden voldoende wegneemt, wordt geadviseerd een expertprocedure op te starten voor de NTA.
- In de expertprocedure aandacht te besteden aan:
 - de betekenis van 'pas toe of leg uit' voor de NTA. Voor wie is NTA nu bedoeld? Wat betekent opname op lijst voor overheden?
 - de manier waarop de NTA zelfstandig kan bijdragen aan overheidsbrede interoperabiliteit en leveranciersonafhankelijkheid
 - de relatie met generieke delen in de NT (zoals o.a. de GEN-base) en de huidige opname van XBRL (NTA is immers een profiel op XBRL).

VISI – bouwprocesmanagement

De beheerder van de standaard heeft zich rekenschap gegeven van de eisen die Forum en College stellen aan een open standaard. Zo zijn er naar aanleiding van een eerdere – afgewezen – aanmelding en intake voorstellen ontwikkeld ten aanzien van de financiering, die de openheid moeten vergroten. Tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat er hier nog actiepunten open staan: het financieringsmodel moet nog worden goedgekeurd (seinen staan hiervoor zoals het nu lijkt op groen). Ook is het (reeds ingerichte) beheerproces nog niet gepubliceerd. Inhoudelijk zijn er relaties met enkele andere standaarden, waaronder IFC (pas toe of leg uit), IFD (gerelateerd aan IFC), COINS en Digikoppeling die in beeld moeten worden gebracht.

Geadviseerd wordt daarom:

- De beheerder te vragen de ontbrekende informatie aan te leveren;
- Een expertgroep te vormen die de standaard VISI toetst, daarbij kijkt naar de relatie met de genoemde standaarden, en in het verlengde daarvan komt met een breed adoptieadvies;
- De standaard slechts op te nemen indien het punt rondom het financieringsmodel in voldoende mate wordt geadresseerd.

Semantisch model e-Factureren - factuurelementen en betekenis

Het advies luidt om het 'Semantisch model e-Factureren' mee te nemen in de toetsingsprocedure voor de 'pas toe of leg uit' lijst, mits uiterlijk 16 januari 2012 aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Datum
2 december 2011

- Met betrekking tot het criterium 'Open Standaardisatieproces':
 - Bekrachtiging van de standaard en het beheermodel door een Stuurgroep zoals genoemd in het document 'Beheermodel Semantischmodel e-Factureren';
 - Implementatie van het beheermodel door invulling te geven aan de genoemde rollen in het document 'Beheermodel Semantischmodel e-Factureren';
 - Aanscherpen van het beheermodel door het toevoegen van een klachtenprocedure;
 - Structureel inregelen van versiebeheer;
 - Publiekelijk beschikbaar stellen van relevante documentatie (op een website).
- Met betrekking tot het criterium 'Toegevoegde Waarde':
 - De vertalingen van het semantisch model naar de technische standaarden SETU en UBL moeten onderdeel uitmaken van de vastgestelde documentatie.

Met het Semantisch model e-factureren wordt invulling gegeven aan een eerdere aanbeveling van het College Standaardisatie. De ontwikkeling van de standaard is een belangrijke stap voor de verdere adoptie van e-factureren.

Ad 2. Indeling van standaarden voor de lijsten [bijlage A]

Forum en College Standaardisatie beheren de lijsten met standaarden ('pas toe of leg uit' en gangbaar). Deze lijsten zijn beschikbaar via de webapplicatie op <http://lijsten.forumstandaardisatie.nl>

Op dit moment staan de standaarden relatief los van elkaar op de lijsten. De functionele samenhang tussen standaarden komt nu nauwelijks terug in de presentatie. Het inzicht dat de gebruiker wordt geboden is daardoor niet optimaal.

Om samenhang aan te brengen in de standaarden op de lijsten van Forum en College is de indeling ontwikkeld die in paragraaf 3 wordt beschreven. In de laatste paragraaf (4) is de huidige 'pas toe of leg uit'-lijst conform deze indeling gepresenteerd om een indruk te geven van de werking.

Ter kennisneming

Ad 3. Opname op 'pas toe of leg uit'-lijst door College Standaardisatie [bijlage B]

Het College Standaardisatie heeft de positieve Forum-adviezen overgenomen voor de volgende standaarden:

- IFC [bouwwerk-informatiemodellen]
- STOSAG [informatie-uitwisseling over afvalcontainers]
- OWMS [vindbaarheid overheidsinformatie]

Datum
2 december 2011

De standaarden zijn per 15 november 211 opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Ook zijn voor ieder van de standaarden de aanvullende adoptieadviezen van het Forum aangenomen door het College. De huidige 'pas toe of leg uit'-lijst is bijgevoegd.

Nieuwsberichten over de opname:

- <http://www.forumstandaardisatie.nl/actueel/item/titel/college-plaatst-drie-nieuw-standaarden-op-pas-toe-of-leg-uit-lijst/>
- <https://noiv.nl/actueel/nieuws/2011/11/afvalstandaard-stosag-toegevoegd-aan-pas-toe-of-leg-uit-lijst/>
- <http://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal-besturen/nieuws/nieuws/owms-standaard-moet-overheidsinfo-beter-vindbaar.2742925.lynkx>
- <http://www.afvalgids.nl/nieuwsinfo/nieuws/2011/11/stosag-open-standaarden-landelijk-erkend.htm>
- <http://www.4dbim.nl/2011/11/college-standaardisatie-plaats-o-a-ifc-op-open-standaard-lijst-overheid/>

Ad 4. Standaarden in expertgroepfase

Voor de volgende standaarden worden momenteel expertgroepen georganiseerd:

- Alternatieven voor WSRP - *herbruikbare webcomponenten*
- DKIM - *betrouwbare herkomst e-mail*
- ODF1.2 - *nieuwe versie documentformaat*
- SIKB - *bodeminformatie*

Ad 5. Voortgang opvolging adoptieadviezen [bijlage C]

- IFC - *bouwwerk-informatiemodellen*
Van Benelux chapter van de vereniging building SMART is een brief ontvangen. In de brief geven zij spreken zij nogmaals commitment uit om invulling te geven aan het adoptie-advies om te komen tot een betere 'conformance test' voor softwarepakketten.
- XACML/WS-Policy - *autorisatie*
Tijdens de vorige Forum-vergadering is besloten deze standaarden niet op te nemen. Tegelijkertijd zijn de ministeries BZK en EL&I opgeroepen om vóór 1 juni 2012 een generieke referentiearchitectuur voor het domein 'authenticatie en autorisatie' te (laten) ontwikkelen. Deze referentiearchitectuur zou moeten omvatten:
 - Definities van begrippen;
 - Architectuurprincipes en visueel model;
 - De afbakening van en samenhang tussen authenticatie en autorisatie;
 - De invulling in de verschillende, aanverwante domeinen (ambtenaren, burgers, bedrijfsleven).

Aan dit advies voor een generieke referentiearchitectuur is voor zover bekend nog geen opvolging gegeven. De voorliggende vraag is hoe dit opgepakt wordt.

Ad 6. Memo KvK gebruik StUF voor Handelsregister [bijlage D]

De wens tot standaardisatie van een uitwisselingsformaat is op 24 november 2011 besproken in de Stuurgroep Werkend Stelsel van de Programmaraad Stelsel Basisregistraties. Bijgaand memo beschrijft de stand van zaken en de vervolgaanpak. De Stuurgroep heeft met deze aanpak ingestemd.

Datum
2 december 2011

Ad 7. 'Pas toe of leg uit' herbevestigd in bestuursafspraken Rijk, IPO, UvW en VNG

Bestuursafspraken 2011-2015: dat is de aanduiding voor het pakket afspraken tussen het Rijk, het IPO, de UvW en de VNG. In de bestuursafspraken is 'pas toe of leg uit' herbevestigd:

"Standaarden die zijn vastgesteld door het College standaardisatie dienen door alle overheidsorganen te worden toegepast volgens het principe „pas toe of leg uit waarom niet“."

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-128344.pdf> (p.10 van onderdeel Bestuursakkoord 2011-2015)